

KUR'AN-I KERİM VE ÖZELLİKLERİ

Tüm Konular

- İslam Dininin Temel Kaynakları
- Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları
- Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri
- Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (a.s.)

Gitmek istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Son ilahi kitap olan Kur'an-ı Kerim ile Hz. Muhammed'in söz ve davranışları İslam dininin iki temel kaynağını oluşturur.

Bu iki kaynak, İslam dininin tam anlamıyla kavranması, emir ve yasaklarının uygulanması için ayrılmaz bir bütündür ve temel kaynaklardır.

Hidayet Rehberi: Kur'an

Kur'an, sözlükte "toplamak, okumak, bir araya getirmek" anlamlarına gelir.

Terim olarak ise şu şekilde tanımlanır: "Hz. Peygambere vahiy yoluyla gelen, mushaflarda yazılı olan, değiştirilmeden nesilden nesile nakledilen, okunması ve yaşanması ile ibadet edilen, Allah'ın (c.c.) mucize kelimidir.

Kur'an-ı Kerim, Allah'ın (c.c.) bütün peygamberlere gönderdiği vahyin son halkasıdır. Diğer kutsal kitaplar, insanlar tarafından zamanla değiştirilmiş, asıl halleri günümüze ulaşamamıştır. Yüce Allah, son ilahi kitap olan Kur'an'ın hiç bir harfinin değiştirilmeyeceğini ve korunacağını şu ayette bildirmiştir: *"Doğrusu kitabı biz indirdik, onun koruyucusu elbette biziz."* (Hicr suresi, 9. ayet.)

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Hidayet Rehberi: Kur'an

Kur'an-ı Kerim, Hz. Peygamber zamanından beri insanlar tarafından okunmasıyla ibadet edilmiş ve aynı zamanda ezberlenmiştir. Böylece unutulmaktan da korunmuş ve hiç bir değişikliğe uğramadan günümüze ulaşmıştır.

Kur'an-ı Kerim; inanç, ibadet ve ahlak konularında hükümler içeren bir kitaptır.

İnanç konularını oluşturan ayetlerde, imanın temel esasları ile bunların insan ve toplum hayatına sağladığı faydalardan bahsedilir.

İbadet konularını içeren ayetlerde namaz, oruç, zekat gibi kulluk vazifeleri ile ilgili hükümler bulunur.

Ahlaki konuları dile getiren ayetlerde ise insanların sahip olması gereken adalet, doğruluk, anne babaya iyilik gibi erdemler ile sakınılması gereken davranışlar ele alınır.

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Hidayet Rehberi: Kur'an

Kur'an-ı Kerim'de inanç, ibadet ve ahlak konularının yanında geçmiş peygamberlerin hayatlarının ve tevhit mücadelesinin anlatıldığı bölümler de vardır. Kıssa adı verilen bu bölümlerde geçmiş kavimlerin vahiy karşısındaki tutumları anlatılmakta ve ibretler alınması tavsiye edilmektedir.

Ayrıca Kur'an-ı Kerim'de sosyal hayata ilişkin düzenlemeler, aile ve toplum ilişkilerini ele alan hükümler de (muamelat) yer almaktadır.

HATIRLAYALIM:

- İlâhi kitaplar, gönderildikleri kavmin dili ile vahyedilmiştir. Buna bağlı olarak Kur'an-ı Kerim'in dili de Arapça'dır.
- Kur'an, Fâtiha suresi ile başlar, Nâs suresi ile sona erer.
- Kur'an, Peygamberimize bir kerede vahyedilmemiş, hem Mekke'de hem de Medine'de olmak üzere 23 yılda parça parça indirilmiştir.

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Hidayet Rehberi: Kur'an

NOT EDELİM:

Kur'an-ı Kerim'in pek çok ismi bulunmaktadır: *el-Hâdi, el-Furkan, eş-Şifa, ez-Zikir, en-Nur* bunlardan bazılarıdır.

el-Furkan: İyi ile kötüyü, doğru ile yanlış, iman ile küfrü, helal ile haramı birbirinden ayıran.

el-Hâdi: İnsanlara doğru yolu gösteren, rehberlik eden.

eş-Şifa: Kalpleri iyileştiren, şifa veren.

ez-Zikir: Düşündüren, hatırlatan.

Kur'an-ı Kerim'de insanların nasıl ve ne şekilde yaşamaları gerektiği açıklanmıştır. İçerisindeki hükümler bireyin ve toplumun hayatını düzenler.

Kur'an, kendisini rehber edinenlere, hem dünya hem ahiret mutluluğunu temin edecek bir hidayet rehberidir. Bu sebeple hayatın bütün safhalarında karşılaşılan konularda başvurulacak ilk kaynaktır.

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Hz. Peygamberin Yolu: Sünnet

Peygamberler, Allah'ın (c.c.) emir ve yasaklarını kullarına ulaştırmak ve onlara doğru yolu göstermekle görevlendirilmiş elçilerdir.

Son peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.) de inanç, ibadet ve ahlaki değerler başta olmak üzere Kur'an'ın hükümlerini insanlara iletmiştir.

Bunun yanı sıra İslam'ı anlatarak, hükümlerini açıklayarak ve bizzat yaşayarak örnek bir hayat sergilemiştir. "Andolsun, Allah'ın Resûlü'nde sizin için; Allah'a ve âhiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır." (Ahzâb suresi, 21. ayet.) ayetinde Hz. Peygamberin Müslümanlara örnek olma vasfı vurgulanmaktadır.

Hz. Peygamber, hem kulluğu hem de kişiliği, ahlaki, aile yaşantısıyla Müslümanlara örnek olmuştur. İşte bu örnek yaşam tarzı ve yol göstericilik sünnet olarak adlandırılır.

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Hz. Peygamberin Yolu: Sünnet

Sözlükte yol, âdet, gidişât, gibi anlamlara gelen sünnet; *terim* olarak Hz. Peygamberin sözleri, uygulamaları ve sahabilerin yapmış olduğu davranışları onaylaması şeklinde tanımlanır.

Hz. Peygamberin sünneti, İslam dininin temel kaynaklarından biridir. Zira Kur'an'da anlaşılmayan bir ayetle karşılaşıldığında ilk olarak Hz. Peygamberin o konuda bir sözü ya da uygulaması olup olmadığı araştırılır. Çünkü Hz. Peygamberin görevlerinden biri de Kur'an'daki hükümleri açıklamaktır.

"... İnsanlara, kendilerine indirileni açıklamak ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik." (Nahl suresi, 44. ayet.) ayetiyle Hz. Peygamberin bu görevine işaret edilmektedir.

Hz. Peygamber ayetlerin ifade ettiği manayı sözleri ile açıklamış, fiilleri ile de hükümlerin nasıl uygulanacağını göstermiştir.

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Hz. Peygamberin Yolu: Sünnet

Örneğin; Kur'an, namaz kılmanın farz olduğunu bildirmiş, (bk. Nisâ suresi, 103. ayet.) ancak namazın nasıl kılınacağını, hangi vakitlerde kaç rekat kılınacağını açıklamamıştır. Hz. Peygamber, "Beni nasıl namaz kılarken görüyorsanız, siz de öylece namaz kılınız." (Buhâri, Ezan, 18.) buyurarak namaz emrinin ne şekilde yerine getirileceğini öğretmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de, zengin Müslümanlara zekat vermeleri emredilmiş, (bk. Zâriyât suresi, 19. ayet.) ancak hangi maldan ne kadar verileceği açıklanmamıştır. Bu hususlar Hz. Peygamber tarafından Müslümanlara öğretilmiştir.

Hz. Peygamberin açıklaması olmadan yerine getirilemeyecek bir diğer ibadet, hacca gitmektir. Farz olan haccın vakti, şartları, hac kıyafetleri vb. konular Hz. Peygamberin sünneti ile açıklığa kavuşmuştur.

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Hz. Peygamberin Yolu: Sünnet

Hz. Peygamber, Kur'an-ı Kerim'i açıklamanın dışında, insanların manevi kirlerden arınmalarını ve İslam'ın emrettiği ahlaki niteliklere sahip olmalarını sağlamıştır. Bu konu Kur'an'da şöyle açıklanmaktadır: *"Kendi aranızdan, size âyetlerimizi okuyan, sizi her kötülükten arındıran, size Kitab'ı, hikmeti ve bilmediklerinizi öğreten bir peygamber gönderdik."* (Bakara suresi, 151. ayet.)

Hz. Peygamber, güzel ahlakı ile Müslümanlara örnek olmuş, sevgi, merhamet, şefkat, samimiyet, sadakat, kardeşlik gibi pek çok ahlaki değeri öğretmiştir.

Bunun yanında bir işe başlarken Allah'ın (c.c.) adını anmayı (besmele çekmeyi), küçüklere şefkatli, büyüklere saygılı olmayı, anne babaya iyilik yapmayı, hediyeleşmeyi, hastaları ziyaret etmeyi, selamlaşmayı, kısaca hayata dair her şeyi öğretmiştir.

Hz. Peygamber, öncelikle bir olan Allah'a (c.c.) iman etmeyi öğretmiş, Allah'a (c.c.) ibadeti ve ibadetlerin uygulanış şekillerini göstermiştir.

1. İslam Dininin Temel Kaynakları

Hz. Peygamberin Yolu: Sünnet

Hz. Peygamber, Müslümanların kötü söz ve davranışlardan uzaklaşıp, ahlaki değerlerle donanmaları ve Allah'a (c.c.) kul olma bilinciyle hareket etmeleri için uğraşmıştır. Bu sebeple Hz. Muhammed'in (s.a.v.) anlatarak ve yaşayarak öğrettiği sünneti, her konuda kendisine başvurulabilecek vazgeçilmez bir kaynak ve hayatın her alanında İslam'a uygun yaşamayı sağlayan bir kılavuzdur.

Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamber'in sünneti, İslam toplumunu yüzyıllardır ayakta tutan temel yapı taşlarıdır. Çünkü İslamı yaşamak, Kur'an'da ve sünnette yer alan hükümleri uygulamak ile mümkün olur.

Müslümanlar, hem dünyada hem ahirette mutlu olabilmek için akıl ve iradelerini kullanıp Kur'an ve sünneti kendilerine rehber edinmelidir.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

Kur'an-ı Kerim, Yüce Allah'ın bütün insanlığa gönderdiği bir hidayet rehberidir.

İnsanlara doğru yolu göstermek ve onların dünya ahiret mutluluğuna ulaşmalarını sağlamak için evrensel mesajlar içerir.

Bireysel ve toplumsal hayatı tüm yönleriyle ele alır. İnsanın Allah'a (c.c.), yaşadığı topluma ve çevresine karşı görev ve sorumluluklarını bildirir.

Kur'an'ın içerdiği konular oldukça fazladır. Ancak **Kur'an'da çokça zikredilen, üzerinde durulan başlıca konular; iman esasları başta olmak üzere ibadet, ahlak, bireysel ve toplumsal hayatla ilgili düzenlemeler, peygamberler ve geçmiş kavimlerin kıssalarıdır.** Kur'an-ı anlamak öncelikle bu ana konuları bilmeye ve anlamaya bağlıdır.

Kur'an'ın Ana Konuları:

- İnanç
- İbadet
- Ahlak
- Sosyal Hayat
- Kıssalar

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

İnanç:

İnanç, sözlükte "itikad, iman, birine duyulan güven" anlamına gelir. Dini terim olarak, Allah'ın (c.c.) peygamberleri aracılığıyla bildirdiği esasları tereddütsüz kabul etmek, gerçek ve doğru olduğuna gönülden inanmaktır.

İslam inancının temeli, Allah'ın (c.c.) varlığına ve birliğine imandır. Her şeyi bilen, gören, duyan ve her şeye gücü yeten Allah'a (c.c.) inanmak, mümin olmanın ilk şartıdır.

Kur'an ayetlerinin bir çoğu, Allah'ın (c.c.) birliğini, eşi ve benzeri bulunmadığını vurgular. (İhlâs suresi, 1-4. ayetler.)

Peygamberlere inanmak, Allah'ın (c.c.) insanlara doğru yolu göstermek için insanlar arasından seçtiği kimselere ve onların Allah'tan (c.c.) getirdiği vahiylerin doğru olduğuna inanmaktır. Kur'an-ı Kerim'de "... Geçmiş her ümmet içinde de mutlaka bir uyarıcı peygamber bulunmuştur." (Fâtır suresi, 24. ayet) buyrulurak her topluluğa peygamber gönderildiği belirtilmiştir.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

İnanç:

Ayrim yapmadan bütün peygamberlere iman etmek gerektiği Kur'an'da şöyle dile getirilmektedir: "Allah'ı ve peygamberlerini inkâr eden, Allah'la peygamberleri arasını ayırmak isteyen, "Bir kısmına inanır bir kısmını inkâr ederiz" diyerek ikisi arasında bir yol tutmak isteyenler, işte onlar gerçekten kafir olanlardır..." (Nisâ suresi, 150-151. ayetler)

Peygamberlere iman, Allah (c.c.) tarafından onlara indirilen kitaplara inanmayı gerektirir. İlahi kitaplar, peygamberlere Cebrael (a.s.) aracılığı ile ulaşmıştır. Kur'an'da kitaplara ve meleklerle imanın farz olduğunu bildiren bir ayette şöyle buyrulmaktadır: "Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, mü'minler de (iman ettiler). Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler..." (Bakara suresi, 285. ayet.)

Kur'an'da yer alan inanç esaslarından biri de ahirete imandır. Ahirete iman, insanın yaptıklarının karşılığını göreceği, hiçbir varlığın amaçsız ve boş yere yaratılmadığı sonucuna ulaştırır.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

İnanç:

Kur'an'da ahirete iman, Allah'a (c.c.) iman ile yan yana zikredilmiş ve inanç esasları arasındaki önemine dikkat çekilmiştir: "... Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse derin bir sapıklığa düşmüş olur." (Nisâ suresi, 136. ayet.)

İman esasları bir bütündür. Bir kişinin Müslüman olması için Kur'an'da yer alan bu esasların tümünü hiç bir şüphe taşımadan, gönülden kabul etmesi gerekir.

İbadet:

Sözlükte; boyun eğme, itaat etme, saygı duyma" anlamlarına gelen ibadet *terim olarak*, Allah'ın (c.c.) insanlara emrettiği ve insanların da yapmakla yükümlü oldukları tüm davranışlardır.

İman esaslarını kabul eden bir Müslüman, imanın gereklerini ibadetler yoluyla yerine getirir.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

İbadet:

Kur'an-ı Kerim'de, "*Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.*" (Zâriyât suresi, 56. ayet.) ayetiyle insanın yaratılış amacının Allah'a (c.c.) ibadet etmek olduğu açıklanmaktadır.

Allah'a (c.c.) sadece insanlar değil, kâinat ve içerisinde yer alan tüm varlıklar, yerde ve gökte ne varsa ibadet etmektedir. Yüce Allah, "*Göklerde ve yerde olanların, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanların ve insanların birçoğunun Allah'a secde ettiklerini görmüyor musun?...*" (Hac suresi, 18. ayet.) buyurarak bu gerçeğe işaret etmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de namaz, oruç, zekat ve hac ibadeti ile ilgili pek çok ayet bulunmaktadır. (Bakara suresi 43, 143. ayetler; Âl-i İmrân suresi, 97. ayet; En'âm suresi, 72. ayet; Enbiyâ suresi, 73. ayet; Nûr suresi, 56. ayet.) **Bununla birlikte** anne babaya iyi davranmak (İsrâ suresi, 23. ayet.), sadaka vermek (Hadîd suresi, 18. ayet.), kurban kesmek (Hac suresi, 34. ayet.), Kur'an okumak (En'âm suresi, 155. ayet), dua etmek (A'râf suresi, 180. ayet.) de ibadet sayılmıştır.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

İbadet:

Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak amacıyla yapılan her hareket, davranış ve düşünce başlı başına bir ibadettir. Güzel söz söylemek, insanlara zarar verecek şeyleri yoldan kaldırmak, canlıları korumak, insanların üzüntüsünü paylaşmak, sevincine ortak olmak da birer ibadettir. Bu davranışlar insanları iyiliğe ve güzelliğe yönlendirir.

Yüce Allah, bir ayette şöyle buyurmaktadır: *"... Ana babaya, yakınlarla, yetimlere, düşkünlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşla, yolcuya ve elinizin altında bulunan kimselere iyilik edin..." (Nisâ suresi, 36. ayet.)*

İman, ibadetler yoluyla kalbe yerleşir. İbadetler, hem birey ile Allah (c.c.) arasında hem de inananlar arasında bağ oluşmasını sağlar. İbadetlerde devamlılık, kişilerde ahlaki değerlerin yerleşmesine ve pekişmesine yardımcı olur.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

Ahlak

Ahlak, *sözlükte* "huy, mizaç, karakter" anlamlarına gelir. *Terim olarak*, insanın, iyi veya kötü olarak vasıflandırmaya yol açan manevi nitelikleri, huyları ve bunların etkisiyle ortaya koyduğu davranışlarının bütünüdür.

Kur'an'da inanç ve ibadet konuları yanında ahlak konusunda da pek çok ayet bulunmaktadır. *(Âl-i İmrân suresi, 134. ayet; A'râf suresi, 199. ayet; Tevbe suresi, 119. ayet; Hûd suresi, 112. ayet; İsrâ suresi, 34. ayet; Mü'minûn suresi, 8. ayet.)* Bu ayetlerde iyilik yapmak, güzel söz söylemek, doğruluk, sabır, yardımlaşmak, sözünde durmak, adaletli olmak gibi güzel ve yararlı davranışlar emredilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de bir ayette: *"Allah şüphesiz adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla bakmayı emreder; hayasızlığı, fenalığı ve haddi aşmayı yasak eder..."* (Nahl suresi, 90. ayet) buyrulmaktadır.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

Ahlak

Dedikodu, iftira, yalan, cimrilik, israf, haksız kazanç gibi kötü davranışlar ise yasaklanmıştır. Yüce Allah bir ayette şöyle buyurmaktadır: "Ey inananlar! Zannın çoğundan sakının, zira zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin suçunu araştırmayın; kimse kimseyi çekiştirmesin; hangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır? Ondan tiksiniyorsunuz; Allah'tan sakının..." (Hucurât suresi, 12. ayet)

İslam dininin amaçlarından biri de insanı manevi kirlerden arındırıp güzel ahlaka sahip olmasını sağlamaktır. Bu ahlaki faziletler, Hz. Peygamberin şahsında görülmektedir. O, hayatını tamamıyla Kur'an'a göre şekillendirmişti.

Sosyal Hayat

Muamelat; *"İnsanlar arasındaki hukuki, beşeri ve sosyal ilişkileri düzenleyen hükümler"* anlamına gelir.

Kur'an-ı Kerim'de sosyal hayatı konu edinen ayetler bulunmaktadır. Bu ayetlerde borç alıp vermek, alışveriş yapmak, evlenmek, boşanmak, miras, suçlar ve cezalar gibi sosyal hayatla ilgili bir takım hükümler yer almaktadır.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

Sosyal Hayat

Kur'an-ı Kerim, hayatın tüm alanlarını düzenleyen, Müslümanlara toplum olarak nasıl yaşamaları gerektiğini bildiren bir kılavuzdur. Bu nedenle Müslümanlar, bireysel ve sosyal yaşamlarında Kur'an-ı rehber edinir ve Kur'an-ı Kerim'in sosyal hayata yönelik ortaya koyduğu bu kurallara uygun yaşar. Böylece Müslümanlar, hayatlarının her alanına doğruluk, dürüstlük, adaletli olmak gibi ahlaki değerleri yansıtırlar.

Kıssalar

"Hikaye etmek, anlatmak, haber vermek" anlamlarına gelen kıssa, Kur'an-ı Kerim'deki geçmiş peygamberler ve kavimlerle ilgili ibret verici olayları ifade eder.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

Kıssalar

Kur'an-ı Kerim'in ana konuları arasında yer alan kıssalar, insanlar için öğüt ve ders niteliğindedir. Kıssalarda, peygamberlerin kavimlerini tevhid inancına davet etmeleri, tebliğ yaparken karşılaştıkları zorluklar, inkârcıları ikna etmek için gösterdikleri mucizeler, inananların ve inkâr edenlerin akibeti anlatılır.

Ayrıca peygamberlerin örnek şahsiyetleri, insanlarla kurdukları iletişimden de bahsedilir. Kur'an-ı Kerim'de, kıssaların anlatılmasının amacı *"Andolsun ki, onların kıssalarında akıl sahipleri için ibret vardır..."* (Yûsuf suresi, 111. ayet.) ayetiyle bildirilmiştir. Buna göre, kıssalar Kur'an-ı Kerim'de yer alan emir ve yasakların hayata geçirilerek somutlaştırılması için bir vasıtaadır. Çünkü Kur'an-ı Kerim, kıssalar yoluyla geçmiş milletlerin sergiledikleri tutumun sonucunu göstererek iyiliğe teşvik edip, kötülükten sakındırır.

2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları

Kissalar

Kur'an kıssalarının bir amacı da Hz. Peygambere inanmayan müşrikleri uyarmak ve Peygamberle beraber ilk Müslümanların yaşadıkları sıkıntılara karşı dayanma güçlerini arttırmaktır. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de *"(Ey Muhammed!) Peygamberlerin haberlerinden, kendileriyle senin kalbini pekiştirdiğimiz her bir haberi sana aktarıyoruz. Bunlarda sana hak, mü'minlere de bir öğüt ve hatırlatma gelmiştir."* (Hûd suresi, 120. ayet.) ayetiyle dile getirilmiştir.

Kissalar, geçmişte meydana gelen olayları haber vermekten ibaret değildir. Yaşadığımız döneme de ışık tutar ve Müslümanlara kılavuzluk eder.

3. Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri

Kur'an-ı Kerim, okuyup anlaşılacak ve hayatın tüm alanlarında yaşanmak için indirilmiş yol gösterici bir rehberdir.

Kur'an-ı Kerim, insanlığı kötülükten alıkoyup iyiliğe yöneltmek için gönderilmiş son ilahi kitaptır.

Kur'an-ı Kerim'de insanı hem dünya hem ahiret mutluluğuna ulaştıracak mesajlar vardır.

Kur'an-ı Kerim, insanları iyiye, doğruya ve güzele yönlendirir. Bu konu "... İyilik edin. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever."(Bakara suresi, 195. ayet.) ayetiyle ifade edilmiştir.

Müslümanların birbirleri ile ilişkilerinde sevgi, saygı, adalet gibi ahlaki değerlere uygun davranışlar sergilemelerini öğütler. İhtiyaç sahibi kimseleri gözetmek, anne babaya iyilik yapmak, toplumun yararına çalışmak gibi pek çok iyi ve güzel davranış emredilir.

3. Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri

Bütün bu iyi, doğru ve güzel davranışlar, Kur'an'da salih amel olarak adlandırılmış ve salih amel işleyenlere mükafat verileceği belirtilmiştir: *"... Şüphesiz iman edip salih amel işleyen, namazı dosdoğru kılan ve zekâtı verenlerin mükâfatları Rableri katındadır."* (Bakara suresi, 277. ayet.)

Kur'an-ı Kerim, kötülüklerden sakındırır. Yasaklanan tutum ve davranışların neler olduğunu açıklar ve Müslümanların bu davranışlardan uzak durması gerektiğini öğütler: *"Ey iman edenler! Şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyarsa, bilsin ki o hayasızlığı ve kötülüğü emreder..."* (Nûr suresi, 21. ayet.)

Kur'an-ı Kerim hak ile batılı, iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış, iman ile küfrü, helal ile haramı birbirinden ayıran bir kitaptır. Onun bu özelliği furkan ismiyle belirtilmiştir. Kur'an-ı Kerim'in furkan oluşu *"Ramazan ayı insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği aydır..."* (Bakara suresi, 185. ayet.) ayetinde bildirilmiştir.

3. Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri

Kur'an-ı Kerim'in yol göstericiliği; **“Bu, doğruluğu şüphe götürmeyen ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara yol gösteren Kitap'tır.” (Bakara suresi, 2. ayet.)** ayetiyle ifade edilmiştir. Kur'an, Yüce Allah'ın isim ve sıfatlarını bildirerek Allah'a (c.c.) imana davet eder. İnsanın yaratılışına, evrendeki mükemmel işleyişe, kâinattaki hiç bir şeyin tesadüfen oluşmadığına dikkat çekerek insanları Allah'a (c.c.) şükretmeye çağırır. İnsan ilişkileri konusunda öğütler vererek toplumda birlik beraberlik ortamı oluşmasını sağlar.

Kur'an-ı Kerim, Müslümanlara dünya ve ahiret hayatına dair pek çok konuyu açıklayan bir kitaptır. Bir ayette: *“... Bunlar, gerçeği açıklayan Kitab'ın ayetleridir.” (Yûsuf suresi, 1. ayet.)* buyrulur bu gerçeğe işaret edilmiştir.

Kur'an, insanların bilmeleri ve anlamaları gereken konuları açıklamıştır. İman ve ibadet esasları, kıssalar, ahlaki değerler, sosyal hayata dair düzenlemeler Kur'an'ın açıkladığı konulardandır.

3. Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri

Kur'an-ı Kerim, insanı düşünmeye ve aklını kullanmaya yöneltir. İnsanı diğer varlıklardan ayıran en önemli özelliği akıllı ve düşünebilen bir varlık olmasıdır. Kur'an'da pek çok yerde insanlara *"Ey akıl sahipleri"* (bk. Bakara suresi, 179, 197. ayetler; Mâide suresi, 100. ayet; Talâk suresi, 10. ayet.) diye seslenilir. İnsanın yaratılışı, kâinattaki işleyişin belli bir düzen içerisinde olması, ölümden sonra yeniden diriliş gibi konularda Kur'an ayetleri önemli bilgiler verir ve insanları bu konularda düşünmeye çağırır. Yüce Allah, konuyla ilgili olarak bir ayette şöyle buyurmuştur:

"Sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra kan pıhtısından yaratan; sonra erginlik çağına ulaşmanız, sonra da yaşlanmanız için sizi bebek olarak dünyaya çıkaran O'dur. Kiminiz daha önce öldürülür, kiminiz de, belirtilmiş bir süreye ulaşırsınız. Belki artık düşünürsünüz." (Mü'min suresi, 67. ayet.)

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (a.s.)

Kur'an-ı Kerim'de, peygamberlerin tevhid inancını anlatmak için verdikleri mücadeleyi, gönderildikleri kavimlerin tutumlarını konu edinen ayetler bulunmaktadır. Bu ayetlerde anlatılan olaylar ve olayların sonuçları, Müslümanlar için örnek ve ibret niteliğindedir.

Nuh (a.s.), Kur'an'da adı sıkça geçen bir peygamberdir. Aynı zamanda onun adını taşıyan bir sure vardır. Bununla birlikte ülü'l-azm (İnkârcılara karşı vermiş oldukları mücadelelerinin ve sabırlarının büyüklüğünden dolayı Kur'an-ı Kerim'de övülen beş büyük peygamber.) olarak bahsedilen beş büyük peygamberden biri ve bunların ilkidir. (bk. Ahzâb suresi, 7. ayet; Ahkâf suresi, 35. ayet.)

Hz. Nuh'un (a.s.) peygamber olarak gönderildiği vakit puta tapanların sayısı iyice artmıştı. Kur'an-ı Kerim'de bu dönemde tapınılan putlardan bazılarının ismi zikredilmiştir. (Nûh suresi, 23. ayet.) Putperestlikle birlikte toplum düzeni bozulmuş, ahlaki çöküş yaşanmış, taşkınlık, zulüm, haksızlık yaygınlaşmıştı. Yüce Allah, insanları hak dine davet etmesi, tevhid inancını anlatması ve Allah'ın (c.c.) emir ve yasaklarını bildirmesi için Hz. Nuh'u (a.s.) peygamber olarak görevlendirdi

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (a.s.)

Hz. Nuh (a.s.), kavmine Allah'ın (c.c.) kendisini peygamber olarak gönderdiğini ve acı verici bir azap gelmeden onları uyarmak üzere görevlendirdiğini anlattı. (Nûh suresi, 1. ayet; Hûd suresi, 25. ayet.) O, kavmini bir olan Allah'a (c.c.) inanmaya çağırdı. Allah'tan (c.c.) başka tapınmaya layık hiçbir varlığın olmadığını ve kendisinin açık bir uyarıcı olduğunu anlattı. Eğer onu dinlemezlerse başlarına bir azap geleceğini haber verdi. (Nûh suresi, 2-3. ayetler.) Hz. Nuh (a.s.), gece gündüz demeden tevhide davetini bazen gizli bazen açıktan devam ettirdi.(Nûh suresi, 5. ve 9. ayet.) Ancak Hz. Nuh'un (a.s.) kavmi "... Parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerine büründüler, inanmamakta direndiler ve büyük bir kibir gösterdiler." (Nûh suresi, 7. ayet.) Buna rağmen Hz. Nuh (a.s.) vazgeçmedi, her fırsatta insanları puta tapmamaları konusunda uyardı, Allah'a (c.c.) kulluk etmeleri gerektiğini anlattı. O, kavmine eğer inananlardan olurlarsa, Allah'ın (c.c.) geçmiş günahlarını affedeceğini bildirdi. (Nûh suresi, 10. ayet.) Hz. Nuh (a.s.), insanların kalplerini etkilemek için hem dünyada hem ahirette inananlara Allah'ın (c.c.) sayısız nimetler vereceğini müjdeledi. (Nûh suresi, 11-12. ayetler)

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (a.s.)

İnsanın yaratılışındaki mucizeyi anlattı, evrendeki düzene ve işleyişe dikkat çekti. (Nûh suresi, 16-20. ayetler.) Ancak Hz. Nuh'un (a.s.) bu çabasına karşılık insanlar, onun davetini kabule yanaşmadı.

Kavmin ileri gelenleri, Hz. Nuh'u (a.s.) inkâr ettiler. Bu olay Kur'an'da şöyle anlatılmaktadır: "... Biz seni sadece bizim gibi bir insan olarak görüyoruz. Sana alt tabakamızdan başkasının uyduğunu da görmüyoruz. Sizin bize karşı bir üstünlüğünüzü de kabul etmiyoruz, bilâkis sizin yalancı olduğunuz kanaatini taşıyoruz" dediler." (Hûd suresi, 27. ayet.) Hz. Nuh'a (a.s.) inanan az sayıdaki insanı da küçümsediler. Çünkü onlar için üstünlük ölçütü makam, mevki, zenginlik ve kabilenin kalabalık oluşuydu.

İnkarcıların hakaretlerine karşılık Hz. Nuh (a.s.) şu cevabı verdi: "... Ey kavmim! Bir de şöyle düşünün: Ya benim, rabbimden gelmiş açık bir delilim varsa ve O kendi katından bana rahmet vermiş de siz bunu anlamamışsanız!..."(Hûd suresi, 28. ayet.) Ancak halkın peşinden sürüklendiği kavmin ileri gelenleri, zenginliğe düşkünlükleri, cahillikleri, kibir ve küstahlıkları sebebiyle Hz. Nuh'un (a.s.) peygamberliğini kabul etmediler.

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (a.s.)

Bununla da yetinmeyen inkârcılar, Hz. Nuh'a (a.s.) inanan fakir kimseleri hor gördüler ve onlarla eşit haklara sahip olmayı içlerine sindiremediler. Hz. Nuh'tan (a.s.) kendisine uyan alt tabaka insanları yanından uzaklaştırmasını istediler.

Bunun üzerine Hz. Nuh (a.s.) bu haksızlığa göz yummayacağını şu şekilde anlattı: "... Siz istiyorsunuz diye) ben iman edenleri kovacak değilim; onlar (imanları sayesinde) rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben sizi bilgisizliğe gömülmüş bir topluluk olarak görüyorum." (Hûd suresi, 29. ayet.)

Hz. Nuh (a.s.), kendisinin onlardan biri olduğunu, onlar için ancak iyilik istediğini anlattı. Ancak inkârcılar bir kimsenin peygamber olabilmesi için zengin, varlıklı, gelecekte haber veren, hatta insan değil melek olması gerektiğini düşünüyorlardı. Hz. Nuh (a.s.) ise onların bu isteklerine karşın şu cevabı verdi: "Size, 'Allah'ın hazineleri benim yanımdadır' demiyorum, gaybı da bilmem, melek olduğumu da söylemiyorum..." (Hûd suresi, 31. ayet.)

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (a.s.)

Hz. Nuh (a.s.) en sonunda kavmini toplanarak bir karara varmaya çağırdı: "... Ey kavmim! Eğer benim aranızda bulunmam ve Allah'ın ayetlerini bildirmem zorunuza gidiyorsa, bilin ki ben yalnız Allah'a dayanıp güveniyorum; siz de ortaklarınızı toplayıp ne yapacağınızı kararlaştırın, yapacağınız iş içinizde niyet olarak kalmasın ve bana mühlet de vermeden yapacağınızı yapın." (Yûnus suresi, 71. ayet.)

Bu çağrının sebebi, daha sonra içlerinden bir kimsenin "Aslında ben iman edecektim." diyerek başkasına suç atmasını engellemektir.

Hz. Nuh'un (a.s.) kavmi, onun çok uzun süre yaptığı çağrıya kulak vermedi, onu dinlememek konusunda direndi. Yüce Allah, Hz. Nuh'a (a.s.) az sayıda inanan dışında kavminden başka birinin artık inanmayacağını haber verdi. İnkârcılara ilahî cezanın geleceğini, bu cezadan hiçbirinin kurtulamayacağını bildirdi.(Hûd suresi, 36. ayet.)

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (a.s.)

“Bizim gözetimimiz altında ve öğrettiğimiz şekilde gemiyi yap, haktan sapanlar için bana başvuruda bulunma! Onlar boğulacaklar!” (Hûd suresi, 37. ayet) buyurarak büyük bir tufanın geleceğine işaret ederek Hz. Nuh'a (a.s.) gemi inşa etmesini emretti.

Hz. Nuh'un (a.s.) bıkmadan usanmadan yaptığı tebliğe inatla karşı çıkan inkârcılar, tufanda boğularak can verdiler. Daha sonra Yüce Allah, yeryüzüne suyunu çekmesini, gökyüzüne suyunu tutmasını emretti ve gemi, Cudi dağına oturdu. (Hûd suresi, 44. ayet.) Tufan sona erdikten sonra Nuh (a.s.) ve beraberindekiler huzura kavuştu. (Hûd suresi, 48. ayet.)

Hz. Nuh'un (a.s.) tevhide davetini kabul etmeyenler helak edilmiş ve tarih sahnesinden silinip gitmişlerdir. Daha sonra bu olaya, Nuh Tufanı denilmiştir. Kur'an-ı Kerim'de Müslümanlara ibret olması için anlatılan bu kıssa, çıkarılacak dersler açısından oldukça önemlidir.

DERS NOTLARI

8.SINIF 5.ÜNİTE:
KUR'AN-I KERİM VE ÖZELLİKLERİ

Mehmet Fatih Bütün

**Telegram Kanalımıza
Abone Olmayı Unutmayınız**
<https://t.me/mfatihbutun>

**Ayrıca Bizi
Instagram hesabımızdan da
takip edebilirsiniz.**

Instagram: @mfatihbutun

ANA SAYFA